

Gelence környéki nagygombák

(Kivonat)

Korábbi gombaflorisztikai kutatás eredményeként az irodalomban 256 nagygombafaj és változat szerepel a hegyvidéki Gelence község területéről (SÁNTHA 1996, 1998, 2000). Az elmúlt ötévi gyűjtés herbáriumi anyagából újabb 112 taxont mutat be a dolgozat, melyek közül néhány Erdélyre vagy a Kárpát-medencére is első adat.

*

A felsőháromszéki Gelence környéke figyelemreméltó területnek bizonyul a mikológiai kutatások számára. A domboldalak szőrűves legelőin, a vegyes erdőkben, a patakmenték struccpáfrányos égerligeteiben, a kaszálók és rétek gyepein, a kocsánytalan tölgyesekben, a fenyvesekben és bükkösökben a nagygombák legkülönbözőbb nemzetségeibe tartozó fajok találhatók megfelelő életfeltételekre.

A vidék nagygombáira az első adatokat id. SÁNTHA Tibor jelezte. A község lakói körében végzett növényteni szókincsgyűjtését, etnobotanikai felmérését követően (id. SÁNTHA 1983) a helyi népi növényismeret jellemzésekor hamincnyolc (38) nagygombafajt, azok elnevezéseit (42 magyar gombanév) és a velük kapcsolatos népi hiedelmeket is bemutatta.

Gombaflorisztikai kutatásom eredményeképpen 248 féle nagygombát (SÁNTHA 1996, 1998) közöltem a területről. A székelyföldi nagygombakutatás történetét, 20. századi állapotát bemutató dolgozatban (Térkép, SÁNTHA 2000) további 7 faj és 1 változat szerepel még a területre vonatkozóan (*Hygrophoropsis fuscusquamulosa*, *Hygrocybe persistens*, *Myceina abramsii*, *M. aurantiomarginata*, *M. filopes*, *M. galopus* var. *nigra*, *M. renati* és *M. rorida*), melyekkel és a jelen dolgozatban felsorolt további 112 taxonnal 368-ra emelkedik a területről

napjainkig közölt nagygombák száma. A helyi fajlistákat véve figyelembe, erdélyi viszonylatban Gelence környéke az egyik legjobban feltárt területté vált.

A bemutatott fajok nagyrésze lucfenyves helyén kialakított, beborókásodott dombvidéki legelőről, patakmenti égerligetből és jegenyefenyves-lucosokból származik. A dolgozat tizennégy fajnak és egy formának az első erdélyi adatát jelzi. A *Hygrocybe subpapillata* nedűgomba és négy szögletesspórás döggombafaj – *Entoloma exile*, *E. infula*, *E. sericatum* és *E. subradiatum* – a Kárpát-medencére is újak bizonyul.

A dolgozat egy a gombák gyűjtése során vizsgált területek védetté nyilvánítására is fel kívánja hívni a figyelmet. Egy TELEKI-virágosstruccpáfrányos patakmenti égerligetről (*Alnetum glutinosae-incanae*) van szó. Az enyves égerfák életkora (80–100 év), a növényfajok és az itt termőtestet képező gombafajok miatt természetvédelmi értéknek számít. Ez a szép égeres, ha épségben megmarad, további mikológiai és botanikai kutatásokra ad lehetőséget. Mikológiai szempontból az égeresek viszonylag amúgy is kevésbé kutatottak számítanak (SÁNTHA–HÖHN 1999). Az itt gyűjtött, eddig azonosított fajok közül máris ritkának bizonyul néhány (pl. *Entoloma infula*, *E. sericatum*, *E. subradiatum*). Több csak az égerrel képez gyökérszomszédos kapcsolatot (pl. *Alnicola* és *Lactarius* fajok).

Tájföldrajzi jellemzés

A kutatott terület, Gelence és környéke Felsőháromszéken terül el. A község 570–620 m tengerszint feletti magasságon, a Gelence-patak tölcserfőmában kitáguló völgyében fekszik. A települést É, K, D irányban a Háromszéki-havasok (Berecki-havasok) előhegyei, hegyei veszik körül. Nyugati része kissé benyúlik a Felsőháromszéki-medencébe (Kézdivásárhelyi-medence). A község nyugati határa, a medencei síkság része, a Feketeügy-folyóig terjed. Többi határvonala a hegyvidéki zónában, 700 és 1600 m között húzódik. A község összterülete 14 198 hektár.

A Keleti-Kárpátok külső paleogén flis övezetének Tarkői-takarójában és a Feketeügy-

* Szent István Egyetem, Növényteni Tanszék, Budapest (MÉNESI 73–75, H-1118)

folyó alluviumos síkságán található a terület. A közepes magasságú domborzat erőteljesen szabdalt. A gazdag vzhálózat által tagolt hegyhátaakat 10 226 hektár erdő bortja.

A Háromszéki-medence mérsékelt szárazföldi éghajlatú. A medencehatásnak tulajdonítható, hogy a levegő hőmérséklete ingadozó, a hőmérsékleti küszöbértékek szélsőségesek. A Kézdivásárhelyi-medencében az abszolút minimális hőmérséklet $-30\text{ }^{\circ}\text{C}$ (1929), az abszolút maximális $+37\text{ }^{\circ}\text{C}$ (1951). A többévi átlaghőmérséklet $+7,1\text{ }^{\circ}\text{C}$. A magashegységben ez az átlagérték nyilván alacsonyabb. A Gelence területéhez tartozó Zernye-hegységhez (1603 m) közeli 1777 m-es Lakóca-csúcsra vonatkozóan $+1,2\text{ }^{\circ}\text{C}$ érték szerepel a szakirodalomban (KÓNYA 1972). Egész évben uralkodik a *Nemere* nevű hideg, száraz helyi szél. Iránya ÉK-i, átlagsebessége 3,5 m/mp.

A domborzat és medence kölcsönhatása jól érzékelhető a csapadék mennyiségének térbeli és időbeli (évi) eloszlásában. A hegyvidéki zónában a csapadék évi mennyisége 1500 m felett meghaladja az 1200 mm-t. Alacsonyabban (1100 m alatt) 800-900 mm-es értékű, a medence szélein 600 mm-re csökken (KOZMA 1997).

A későtavaszi-koranyári csapadékmaximum a ciklonos esőzéseket eredményező nyári monszonnak tulajdonítható. A legtöbb csapadék tavasszal és nyáron esik. A vidék legcsapadékosabb hónapja június. Jól bizonyítják ezt Gelencén a KUSZTOS Péter udvarán (házszám: 285) elhelyezett csapadékmérőn mért értékek, ahol a Sepsiszentgyörgyi Meteorológiai Állomás részére 1968–1993 között végeztek rendszeresen méréseket. Ettől a ponttól 6 km-es körzetben található a nagyombák szempontjából rendszeresen vizsgált területek.

Huszonhat évre kiszámtott havi átlag középértékek közül Gelencén is június bizonyul a legcsapadékosabb hónapnak (107 mm). A legalacsonyabb értékeket március (22,7 mm) és január (22,5 mm) hónapok adták. A késő tavaszi - koranyári, nyári csapadékbőséget jól mutatja, a 17,2 %-os júniusi érték (1. táblázat). Az áprilistól szeptemberig tartó meleg időszakban lehulló csapadék az évi össz mennyiség felét jóval meghalad-

ja (70 %). Délkelet-Európára, így a térségre is jellemző a csapadékmennyiség egyenlőtlen megoszlása. A magasabb csapadéértékű éveket szárazabbak követik.

A vidékre a podzolos barna erdőtalaj jellemző. A kutatott térség magasabb szintjein is ez a talajtípus és a szélsőségesen lepusztult talaj fordul elő. A talajok legnagyobb része savanyú, erősen savanyú kémhatású (2. táblázat. Talajvizsgálati eredmények).

Növényzet

SOÓ (1940) beosztása szerint Háromszék növényföldrajzilag az erdélyi vagy kelet-kárpáti flórávidék, a *Transilvanicum Praesiculum* (Háromszéki havasok) és *Hargitanum* (Baróti-hegység, Büdös-hegycsoport) flórajárásaiba tartozik. RÁCZ és FŰZI (1973) monográfiája nyomán Kovászna megye a közép-európai flóraterülethez, ezen belül a Felsőháromszéki-medence a Kárpát-kanyar flórartományhoz tartozik. Gelence és környéke a Lakóca–Pintillő flórajárásban helyezkedik el.

Több mint 1200 magasabbrendű növényfajt, köztük 22 glaciális reliktumot említett RÁCZ és FŰZI (1973) Kovászna megye területéről. Kiemelték az európai elemek feltűnő számbeli fölényét a többihez képest, melyek a cirkumpoláris elemekkel együtt a flórának körülbelül a 70%-át teszik ki.

A Kézdivásárhelyi-medence berecki, ozsdolai, gelencei oldalán a falvak felett már a bükk és a tölvelelűek alkotnak erdőséget. A régió alátévedés miatt nehéz az erdővek határát megállapítani.

Gelence környékén a napos lejtőkön 700 m-ig mészkertülő (acidofil) kocsánytalan tölgyesek (*Quercetum petraeae*) alakultak ki (Cserés, Mélypatak). A községet északi irányban határoló előhegy déli lejtőjét (Csereoldal–Szaladár–Bagolylik) a 20. század elején nagy kiterjedésű kocsánytalan tölgyes bortotta. A gyakori vágások miatt napjainkban ezen a területen állandóan tölgyes-sarjerdő újul fel. Az erdei borításban a lucfenyő (*Picea abies*) uralkodik. Az erdők legnagyobb részében állományalkotó faj, 700–1450 m

között fordul elő, 1200 m felett egyeduralkodó. A tájegységnek jellegzetes vonása, hogy az erdei bortásban a jegenyefenyő (*Abies alba*) nagyobb részarányban fordul elő (pl. Hintófa alja, Málnás, Zúgás) mint más vidékeken. Magasabb szinteken, az árnyasabb termőhelyeken, úgy kb. 1100 m-ig a bükk (*Fagus sylvatica*) a luccal, a jegenyefenyővel, a gyertyánnal (*Carpinus betulus*) képez elegyes erdőket. Ezekben a vegyes erdőkben előfordul még a rezgő nyár (*Populus tremula*), a közönséges nyír (*Betula pendula*), a hegyi szil (*Ulmus glabra*), a hegyi juhar (*Acer pseudoplatanus*). A bükk tiszta állományokat (pl. Asztag, Tisztabikk, Hertán) is képez.

A bükk-luc zóna keveredési szintjén, a patakok völgyeit főleg enyves égerfák szegélyezik (*Alnus glutinosa*), a hamvas éger (*Alnus incana*, pl. Ladia: Tanórok) visszaszorul. Magasabban viszont a hamvas éger egyre gyakoribbá válik. Itt-ott tiszta *Alnus incana*-s foltok fordulnak elő a patakok mentén (pl. Halastó, *Alnetum incanae*).

Ültetett erdeifenyő (*Pinetum silvestris* cult.), vörösfenyő (*Laricetum deciduae* cult.) és hegyi juharos (*Aceretum pseudoplatani* cult.) állományok találhatóak a VAS erdeje, Asztag ponkja, illetve a Jávoros elnevezésű erdőrészekben.

Az alhavasi törpecserjések övében (1600 m körül) az egyre gyérülő luc állományok borókásokkal (*Juniperetum communis*) és áfonyásokkal (*Vaccinietum*) váltakoznak.

A kaszálókon a vöröscsenkesz (*Festuca rubra*), a vékony tippán (*Agrostis capillaris*) és a tarajos cincor (*Cynosurus cristatus*), a legelőkön a szőrű (*Nardus stricta*) gyakori.

A nagygombák szempontjából vizsgált területek jellemzése

1996 óta folyamatosan gyűjtök nagygombákat a község déli peremén (Ladia-Tanórok, Kormos) és attól kb. 5-6 km-es körzetben fekvő területekről (Hintófa, Cserés). A kiválasztott, gyakrabban vizsgált területeket általában májustól november végéig, kéthavonta jártam be.

Patakmenti égerliget

(*Alnetum glutinosae-incanae* Br.-Bl. 15., MTB 0023)

A Tanórok (Ladia, egykori JANCSÓ-birtok) nevű kaszálórétet (620 m t.sz.f.m.) átszelő két hegyipatakot a szubmontán zónában kialakult völgyparti égeres kíséri. A Kárpátok patak völgyeire jellemző tipikus égeres-magaskórós mozaikos állomány. Domináns benne az *Alno-Padion* csoportba tartozó *Mattheuccia struptionteris* és *Telekia speciosa*. A két patakot egybeömlésükig a DK-É irányban folyó Ladia ágat kb. 400 m-en, a DNY-É-i folyású Zakuttya-patakot kb. 150 m-en, az összefolyás után (Ladia) pedig mintegy 260 m hosszúságban követik az enyves égerfák (*Alnus glutinosa*). A fák 90–100 évesek, magasságuk 25–30 m, a törzsek átmérője 45–70 cm közötti. Mintegy 114 enyves égerfa között szórványosan kb. 7 példány hamvas éger (*Alnus incana*) is előfordul. A patakok 10–25 (30) m szélességű árterületén előfordul a törékeny fűz (*Salix fragilis*) is, akár tömegesen is, konszociációt képezve. Néhány lucfenyő (*Picea abies*), 1–2 példány mezei juhar (*Acer campestre*), zselnicemeggy (*Prunus padus*) és madárcezesnyre (*Prunus avium* ssp. *avium*) is tartja a lombkoronaszintet. Az aljnövényzetet alapvetően a struccpáfrány (*Mattheuccia struptionteris*), a vörös acsalapú (*Petasites hybridus*), a TELEKI-virág (*Telekia speciosa*), a réti legyezőfű (*Filipendula ulmaria*) alkotják. A pangóvízes területeken sásfajok dominálnak. A lágyszárúak közül még előfordul az *Aegopodium podagraria*, *Asarum europaeum*, *Chaerophyllum hirsutum*, *Glechoma hederacea* subsp. *hirsuta*, *Petasites albus*, *Pulmonaria rubra*, *Ranunculus repens*, *Scirpus silvaticus*, *Urtica dioica*, *Stachys silvatica*, *Lycopus europaeus*.

A cserjeszintben megtalálható a csíkos kecskerágó (*Euonymus europaeus*), a hamvas szeder (*Rubus caesius*), a málna (*R. idaeus*), a mogyoró (*Corylus avellana*), a fekete bodza (*Sambucus nigra*), a kánya bangita (*Viburnum opulus*). A talaj öntéstalaj-típusú, savanyú kémhatású (2. táblázat)

A területet természetvédelmi értékei – az égerfák magas életkora, a növény- és gombafajok – miatt minél hamarabb védetté kell nyilvánítni.

Irtás-cserjés (Kormos, MTB 0023)

Dombvidéki zónában, a Tanórok nevű faluhatárban (Arrosok eleje–Kormos–Nádika) húzódik kb. 670 m t.sz.f. magasságon É-os, ÉK-i kitétséggű, mintegy 15 hektárnyi területen húzódik. Egy 50–55 éve kiirtott lucfenyves helyén felújult elegyes erdő. Az erdő alsó szegélyén, mintegy 100–150 m-es sávban hegyvidéki szőrfűgyep található (*Nardetum strictae montanum* Sillinger 1933). A szőrfű mellett előfordul a csomós és békaszittyó (*Juncus conglomeratus*, *J. effusus*), a cérnatippan (*Agrostis capillaris*). A szőrfűcsomók között az erdőszülést a boróka betelepülése jelzi. A szőrfű foltok között elegyedő, főképpen boróka, de luc egyedek által is uralt területet a fajlistában irtás-cserjés (Kormos) név alatt tüntetjük fel. A beerdősödött területen a *Juniperus communis* és a *Picea abies* mellett, a *Pinus silvestris*, *Betula pendula*, *Populus tremula* fordul elő. A kisavanyodott talajon a szőrfüves foltok, mohás-feketeáfonyás, ritkán fenyéres jellegű (*Lycopodium clavatum*) foltokkal váltakoznak. Az irtás-cserjésben gyakrabban előforduló fajok még a nádtippan (*Calamagrostis arundinacea*), a vérontófü (*Potentilla erecta*), a festőrekettye (*Genista tinctoria*), a jakabnapj aggófü (*Senecio jakobeae*), a tarajos cincor (*Cynosurus cristatus*), a gykfű (*Prunella vulgaris*), a cérnatippan (*Agrostis capillaris*), az orvosi veronika (*Veronica officinalis*), az erdei gyopár (*Omphalotheca sylvatica*), az ezüstös hölgyfű (*Hieracium pilosella*), a bábakalács (*Carlina brevibracteata*), a szarvaskerep (*Lotus corniculatus*) a saspáfrány (*Pteridium aquilinum*), a hamvas szeder (*Rubus caesius*), fekete szeder (*Rubus caesius*) stb.

A talaj agyagbemosódásos barna erdőtalaj, savanyú kémhatású (2. táblázat).

A fajlistában felsorolt nagygombák közül több az alább felsorolt, ritkábban, többnyire alkalmasszerűen felkeresett területeken fordult elő. A gombatérképezésben használatos rácshálós térkép MTB-számai PÁZMÁNY (1986) munkája nyomán szerepelnek:

– mészkerülő kocsánytalan tölgyes (*Quercetum petraeae*): Cserés, Mélypatak, MTB 0023

– ültetett erdeifenyves (*Pinetum silvestris* cult.): VAS erdeje, MTB 0023

– kiszáradó tűzezes láprét: Görgés-Kutak MTB 0023

– egykori kocsánytalan tölgyes (*Quercetum petraeae*) helyén felújuló tölgyes-sarjerdő: Csereoldal, MTB 0023

– vegyes sarjerdő (*Picea abies*, *Carpinus betulus*, *Fagus sylvatica*): Tanórok, MTB 0023

– vegyes erdő (*Quercus p.*, *Fagus s.*, *Picea a.*, *Populus tremula*, *Betula pendula*): Málnás-3, MTB 0023

– bükkös (*Fagetum sylvaticae*): PAP Pista (Asztag), MTB 0024

– jegenyefenyves-lucosok (*Abieti-Piceetum*): Hintófa, Kollát, Málnás-2, Nagyvár oldala: MTB 0023 Zúgás, MTB 0123

– hamvas égeresek (*Alnetum incanae*): Halastó, Málnás-1, MTB 0023

– gyümölcsösök: Szőlőhegy, JANCSÓK kertje, MTB 0023

– legelő: Rét, MTB 0023

Gelence környékén gyűjtött nagygombák

Gelence környéki terepmunkámmal célokom a területen termőtestet fejlesztő nagygombák, főleg a kalaposgombák (*Boletales*, *Agaricales*, *Russulales* rendek) begyűjtése és azonosítása. További gyűjtés alapján a jövőben is florisztikai és taxonómiai kutatásomat szeretném folytatni.

A terepmunka során 5 területről vett 1–1 talajmintát (20 cm mélyről) a budapesti Szent István Egyetem (SZIE, volt Kertészeti és Élelmiszeripari Egyetem) Központi Laboratóriumában vizsgálták meg (lásd: 2. táblázat).

A preparátumok mikroszkopikus bélyegeit a SZIE Növénytani Tanszékének REICHERT-mikroszkópján figyeltem meg. A spórákat, cisztidákat megmértem és lerajzoltam.

Az azonosítást a Növénytani Tanszék, a Magyar Természettudományi Múzeum Növénytára gombairodalmának határozókönyvei, monográfiái és mikológusoktól kölcsönkapott szakkönyvek szerint végeztem.

Főleg BREITENBACH–KRÄNZLIN (1984–1995), COURTECUISSÉ (1995), MOSER (1978), RIMÓCZI–VETTER és munkatársaik (1990), PHILIPS (1981) és CETTO (1970–1993) munkáit használtam fel.

Az egyes nemzetségek fajainak a meghatározásához az alábbi monográfiákat vettem még igénybe:

– nedűgombáknál (*Hygrocybe*) BOERTMANN (1996), CANDUSSO (1997);

– a döggombáknál (*Entoloma*) NOORDELOOS (1992);

– a tejelőgombáknál (*Lactarius*) BASSO (1999) művét.

Az utóbbi négy évben (1996–2000) gyűjtött nagyombák közül 117 fajt, 2 változatot és 1 formát mutat be a dolgozat.

A listában a gombák latin nevei és leírói COURTECUISSÉ (1995) munkájának nevezék-tana szerint szerepelnek.

A számomra legtalálhatóbb magyar gombaneveket PRISZTER (1998), RIMÓCZI–VETTER és munkatársaik (1990), RIMÓCZI (1993, 1995) és PÁZMÁNY (1998) munkáiból válogattam. A lelőhelyek elnevezéseit id. SÁNTHA (1997) munkája nyomán ismertetem.

Határozásaim nagyrészt BABOS Margit budapesti mikológus ellenőrizte. ALBERT László mikológus (Budapest) *Entoloma* határozásaim közül vizsgált felül néhányat. *Hygrocybe* határozásaimat ZAGYVA Tibor mikológus (Felsőszölnök, Magyarország) is revideálta. Harmincegy fajt sorrendben az említett mikológusok és BOHUS Gábor mikológus (Magyar Természettudományi Múzeum, Budapest) határoztak meg.

A termőtestek többségéről diafelvételek készültek. A preparátumok gombagyűjteményemben megtalálhatók.

Rövidítések:

gyűj. = gyűjtötte; hat. = határozta; rev. = a határozást ellenőrizte, revideálta; FS. = fényképezte SÁNTHA; Jelek: * = a faj első adata a Székelyföldön; ** = első adat Erdélyben; *** = első adat a Kárpát-medencében

ASCOMYCETES

Daldinia concentrica (Bolt.: Fr.) Ces. de Not.

Szén-gömbgomba

Málnás-1, hamvas égerfa (*Alnus incana*) törzsén, 1998. november

Dumontinia tuberosa (Bull.: Fr.) Kohn. (= *Sclerotinia tuberosa*)

Élősdí serleggomba

Halastó (a lelőhely neve), hegyi rét szélén, bogláros szel-lőrőzsák (*Anemone nemorosa*) mellett, 2000. ápr. 24.

Sarcoscypha coccinea (Scop.: Fr.) Lamb.

Piros csészegomba

Halastó, korhadt hamvas égerfa ágakon, 2000. ápr. 24., gyűjt. id. SÁNTHA T.

Scutellinia scutellata (L.: Fr.) Lamb.

Sörtéscsészegomba

Zúgás, jegenyefenyves-lucosban (*Abieti-Piceetum*), nyirkos helyen, talajon, fadarabon, 1997. szept. 30., FS.

BASIDIOMYCETES

APHYLLOPHORALES s.l.

**Artomyces pyxidatus* (Pers.: Fr.) Jül. (syn. *Clavicornona pyxidata*)

Serleges korallgomba

Tanórok, égeresben, korhadt fadarabon, 1999. jún. 4.

***Cantharellus cibarius** Fr. var. **pallens** Pil.

Tanórok, vegyes sarjerdőben, mohában, gyertyán (*Carpinus betulus*), bükk (*Fagus sylvatica*), erdeifenyő (*Pinus silvestris*), jegenyefenyő (*Abies alba*) és lucfenyő (*Picea abies*) közelében, 1997. szept. 22., FS.

Hericium coralloides (Pall.: Fr.) Pers.

Fenyő petrezselyemgomba

Málnás-2, kivágott jegenyefenyő (*Abies alba*) hasábon, gyűjt. id. SÁNTHA T., 1998. nov. 4., FS.

Lentinellus micheneri (Berk. & Kurt.) Pegler (= *L. omphalodes*)

Köldökös fagomba

Hintófa, jegenyefenyves-lucosban (*Abieti-Piceetum*), üde, mohás helyen, korhadék között, 1997. szept. 24., FS.

Pleurotus dryinus (Pers.: Fr.) Kummer

Pihés laskagomba

Málnás-3, vegyes erdőben, fatörzsön, 1997. szept. 29., hat. BABOS M.

Polyporus brumalis (Pers.: Fr.) Fr.

Téli likacsosgomba

Tanórok, égeresben, korhadt enyves égerfa (*Alnus glutinosa*) ágakon, 1998. nov. 3.

Scutigera cristatus (Pers.: Fr.) Boud. Sing.

Zöldhátú zsemlegomba

Kormos, ültetett lucfenyősben (*Piceetum cult.*), talajon, 1998. júl. 2.

***Typhula uncialis** (Grev.) Berthier

Fonálgomba

Tanórok, égeresben, korhadt szőrös baraboly (*Chaerophyllum hirsutum*) indán, 1997. jún. 13., FS.

BOLETALES

Hygrophoropsis aurantiaca (Wulf.: Fr.) Maire

Narancssárga álrókagomba

Málnás-2, lucfenyő (*Picea excelsa*) alatt, gyűjt. id. SÁNTHA T., 1998. nov. 4.

****Hygrophoropsis fuscusquamulosa** Ort.

Barnapikkelyes álrókagomba

Kormos, szőrfű (*Nardus stricta*), békaszittyó és csomós szittyó (*Juncus effusus*, *J. conglomeratus*) között, 1998. szept. 23., hat. BABOS, FS.

***Suillus collinitus** (Fr.) O. Kuntze (= *S. collinitus*)

Rózsástövű fenyőtinóru

VAS erdeje, ültetett erdeifenyvesben (*Pinetum silvestris* cult.), 1999. szept. 23., hat. BABOS, FS.

Xerocomus badius (Fr.: Fr.) Gilbert

Barna tinóru

Halastó, erdei tisztáson, lucfenyő alatt, 1999. szept. 18.

AGARICALES

Agaricus macrocarpus (Moeller) Moeller

Résók tere, fenyő alatt, 1997. aug. 15., hat. BOHUS G.

Agaricus semotus Fr.

Apró csiperke

Halastó, *Alnus incana* alatt, korhadt levelek között, 1998. nov. 6., hat. BABOS, FS.

****Agrocybe sphaelomorpha** (Bull.: Fr.) Fayod

Tanórok, égeresben (*Alnetum glutinosae*), 1999. jún. 4., hat. ALBERT L., FS.

Alnicola melinoides (Bull.: Fr.) Kühner (= *Naucoria escharoides*)

Szemcsés személgomba

Tanórok, patakmenti égerligetben, 1997. okt. 2., FS.

***Amanita crocea** (Quélet) Singer

Narancsszínű selyemgomba

Nagyvár oldala, jegenyefenyő (*Abies alba*) tövében, gyűjt. id. SÁNTHA, 1999. szept. 24.

****Armillaria cepistipes** Velenovsky

Tanórok, égeresben *Prunus padus* tövében, 1999. szept. 21., hat. ALBERT, FS.

Bolbitius vitellinus (Pers.: Fr.) Fr.

Sárga kérészgomba

PAP Pista, bükkerdő szélén, erdei út mellett, fű között, 1998. okt. 13., hat. BABOS, FS.

Kutak, kiszáradó tűzezes lápréten, 1998. máj. 22., FS.

****Clitocybe ericetorum** (Bull.) Quélet.

Csarabos tölcsérgomba

Kutak, kiszáradó tűzezes lápréten, 1998. okt. 7., 1999. szept. 28., hat. BABOS., FS.

Clitopilus prunulus (Scop.: Fr.) Kumm.

Kajsza lisztgomba

Kormos, szőrfűves legelőn, lucfenyő mellett, 1988. szept. 26.

Collybia butyracea (Bull.: Fr.) Kumm.

Bunkóslábú fülőke

Tanórok, égeresben, 1996. aug. 29., FS.

VAS erdeje, erdeifenyvesben, 1997. aug. 29.; 1998. okt. 9., FS.

Collybia amanitae (Batsch.) Kreisel (= *C. cirrhata*)

Élősdí fülőke

Kormos, mohában, boróka alatt, 1996. szept. 26., FS.

Collybia aquosa (Bull.: Fr.) Kummer

Tanórok, égeresben, nedves, mohás helyen, 1999. aug. 3., hat. ALBERT, FS.

Conocybe tenera (Schff.: Fr.) Kühner

Karc sú személgomba

Bodon, mezei út szélén, hulladékon, 1998. máj. 22., FS.

Conocybe teneroides (J.Lge.) v. Wav.

Málnás-1, patakmenti égeresben (*Alnetum glutinosae-incanae*) hamvas égerfa alatt, talajon, 1998. november, hat. BABOS, FS.

***Coprinus niveus** (Pers.: Fr.) Fr.

Fehér tintagomba

Rét, legelőn, gyepben, trágyán, 1998. máj. 19., FS.

Cortinarius anomalus (Fr.: Fr.) Fr.

Lilás pókhálógomba

Kormos, mohában, *Picea excelsa*, *Pinus silvestris* és *Quercus petraea* mellett, 1997. szept. 22., FS.

Cortinarius brunneus (Pers.: Fr.) Fr.

Barna övesgomba

Málnás-2, luc- és jegenyefenyő közelében, 1977. szept. 29., gyűjt. id. SÁNTHA

Cortinarius croceus Schaeff.: Fr. (= *Dermocybe*)

Rókasznű bőrgomba

Kormos, mohában, 1977. szept. 19., FS.

Cortinarius delibutus Fr.

Kéklemesű pókhálógomba

Kollát, *Picea* és *Abies* mellett, 1997. aug. 25., FS.

Cortinarius melanotus Kalchbrenner

MOLNÁR Vilma kertje, *Picea excelesae*, *Juniperus communis* és *Carpinus betulus* környékén, 1997. okt. 6., FS.

Cortinarius traganus Fr.

Hagymatönkű pókhálógomba

Tanórok, vegyes sarjerdőben (*Fagus*, *Picea*, *Carpinus*), 1997. okt. 6., FS.

****Cystoderma amianthinum** forma **rugosoreticulatum**

(Lor.) Sm. & Sing.

Sárga őzlábgomba

Tanórok: JANCSÓ-kert, kaszálórét szélén, lucfenyő (*Picea*) mellett mohában, 1998. szept. 26., hat. BABOS, FS.

Delicatula integrella (Pers.: Fr.) Fayod

Ráncoslemezű kígyógomba

Tanórok, égeresben, mohás égerfa „lában”, 1999. aug. 3., hat. ALBERT., FS.

*****Entoloma caesiocinctum*** (Kühner) Noordeloos

Rozsdáskalapú döggomba

Kormos, boróka (*Juniperus communis*) mellett, mohás gyeppen, 1998. szept. 25., rev. ALBERT, FS.

Entoloma cetratum (Fr.: Fr.) Moser

Okkerlemezű döggomba

Hintófa, üde, mohás helyen, 1998. máj. 21., FS.

****Entoloma chalybaeum*** (Pers.: Fr.) Noordeloos

Kékes pitykegomba

Kormos, gyeppen, borókás szélén, 1996. szeptember, FS.

****Entoloma clandestinum*** (Fr.: Fr.) Noordel.

Vastaglemezű döggomba

Kormos, gyeppen, 1998. szept. 25.

Entoloma clypeatum (L.) Kummer

Tövissaljagomba

JANCSÓ-kert (Ladia: Tanórok), gyümölcsösben almafa (*Malus* sp.) alatt, 1998. máj. 15., FS.

****Entoloma conferendum*** (Britz.) Noord.

Keresztspórás kupakgomba

Kormos, boróka mellett, gyeppen, 1998. máj. 21., FS.

*****Entoloma cuspidiferum*** (Kuehn. Romagn.) Noordel.

Kormos, mohás gyeppen, 1998. szept. 25., rev. Albert

******Entoloma exile*** (Fr.: Fr.) Hesl.

Zöldeskék döggomba

Halastó, gyeppen, 1999. szept. 18., rev. ALBERT, FS.

******Entoloma infula*** (Fr.) Noordeloos

Rózsáslemezű döggomba

Tanórok, égeresben, struccpáfrányok (*Mattheuccia struptionteris*) alatt, nyirkos talajon, 1997. júl.17., rev. ALBERT, FS.

Entoloma lividocyanulum (Kühn.) ex Noord.

Kormos, boróka mellett, gyeppen, 1998. szept. 25., 1999. szept. 20., FS.

****Entoloma saepium*** (Noulet & Dassier) Richon Roze

Halványbarna döggomba

id. SÁNTHA Tibor és neje kertjében (Gelence 608.), besztepci szilvafa (*Prunus domestica*) alatt, 1999. jún. 4., FS.

******Entoloma sericatum*** (Britz.) Sacc.

Tanórok, égeresben, 1999. szept. 20., rev. ALBERT

Entoloma sericellum (Bull.: Fr.) Kummer

Fehér pitykegomba

Kormos, fű között, 1997. szept. 19., FS.

******Entoloma subradiatum*** (Kühn. & Romagn.) Moser

Tanórok, égeresben, nyirkos helyen, 1997. okt. 2., rev.

ALBERT, FS.

****Galerina vittiformis*** (Fr.) Singer

Kormos, irtás-cserjésben, moha között, 1997. szept. 19, 22., hat. BABOS, FS.

Gymnopilus penetrans (Fr.: Fr.) Murrill

Foltoslemezű lánngomba

VAS erdeje, erdeifenyősbőben, korhadó ágakon, 1998. okt. 9., 1998. okt. 9., hat. BABOS, FS.

Hebeloma crustuliniforme (Bull.: Fr.) Quéf.

Zsemlesznű fakógomba

VAS erdeje, *Pinetum silvestris* cult., 1998. okt. 9.

Kormos, boróka alatt, 1997. aug. 15., hat. BABOS

Hebeloma mesophaeum (Pers.: Fr.) Quéflet

Sötétlábú fakógomba

Tanórok, vegyes sarjerdőben (*Carpinus*, *Picea*), 1996. szept. 13., hat. BABOS, FS.

Kutak–Görgés, tözeges lápréten, 1999. szept. 28., FS.

Hebeloma radicosum (Bull.: Fr.) Ricken

Gyökeres fakógomba

Cserés, kocsánytalan tölgyerdő szélén, (*Quercus petraea*, *Fagus sylvatica*, *Populus tremula*), gyűjt. ifj. KATÓ Z. kovásznai lakos, 1999. szept. 24., FS.

Hygrocybe conica var. ***chloroides*** (Malencon) Bon

Kormos, irtáscserjés, gyeppen, 1997. szept. 19., FS.

Hygrocybe helobia (Arn.) M.Bon

Kormos, áfonya (*Vaccinium* sp.) és moha között, 1997. aug. 15., FS.

****Hygrocybe insipida*** (J. Lge. ex Lund.) Mos.

Kormos, boróka mellett, mohában, 1998. szept. 26., FS.

Hygrocybe unguinosa (Fr.: Fr.) Karsten

Szürke nedűgomba

Kormos, boróka (*Juniperus communis*) alatt, kopár helyen, 1998. júl.17., FS.

Hygrocybe lepida Boudier ex Arnolds (= *H. cantharel-lus*)

Kormos, irtáscserjésben, moha és korpafű (*Lycopodium clavatum*) között,

1997. aug. 15., *Juniperus communis* alatt, mohában, 1998. júl. 17., 27.

Csereoldal, mohás gyeppen, 1997. aug. 9., FS.

*****Hygrocybe marchii*** (Bresadola) Moeller

Aranysárga nedűgomba

Kormos, mohában, vörös áfonya (*Vaccinium vitis-idaea*) mellett 1998. júl. 17., hat. ALBERT, FS.

Hygrocybe nitrata (Pers.: Fr.) Wuensche

JANCSÓ-kert, gyümölcsösben, fű között, 1998. okt. 6., Kormos, gyeppen, 1999. szept. 20., FS.

Hygrocybe persistens (Britz.) Singer

Kormos, irtás-cserjésben, gyeppen között, 1997. szept. 22. 1998. júl. 17., FS.

Szőlőhegy, gyeppen, 1998. okt. 11.

*****Hygrocybe reidii*** Kühner

Mézszagú nedűgomba

Orosz pap mezeje, hegyi réten, 1997. aug. 9.
Halastó, tisztáson, gyeppen, 1999. szept. 18., gyűjt.
SÁNTHÁné FEJÉR Anna, rev. ALBERT., FS.

****Hygrocybe subpapillata* Kühner

„Álcscsosz nedűgomba”

JANCSÓ-kert, gyümölcsös szélén, árnyékos helyen, mohás gyeppen, 1999. szept. 20., hat.
ZAGYVA T., Felsőszölnök (Magyarország), rev. ALBERT., FS.

Hygrophorus agathosmus (Fr.) Fr.

Mandulaillatú csigagomba

Kormos, mohában, boróka alatt, 1997. szept. 22., okt. 6., FS.

MOLNÁR Vilma kertje, boróka és lucfenyő mellett, mohában, 1998. okt. 9.

**Hygrophorus capreolaris* (Kalchbr.) Saccardo

Vöröslila csigagomba

Mélypatak, kocsánytalan tölgyes (*Quercetum petraeae*) szélén, *Quercus* és *Picea* mellett, 1997. szept. 25., FS.

Hygrophorus discoideus (Pers.: Fr.) Fr.

Barnakorongos csigagomba

Zúgás, jegenyefenyves-lucosban, *Abies* és *Picea* mellett, üde folton, mohában, 1997. szept. 30., FS.

Hygrophorus eburneus (Bull.: Fr.) Fr.

Elefántcsont-csigagomba

PAP Pista (Asztag), bükkösben (*Fagetum silvaticae*), bükkfa körül, 1998. okt. 13., FS.

Inocybe cookei Bresadola

Gumóstonkú susulyka

Tanórok, vegyes sarjerdőben, gyertyánfa (*Carpinus betulus*) mellett, 1997. aug. 13., hat. BABOS

**Inocybe splendens* Heim.

Kollát, rezgő nyárfa (*Populus tremula*) és jegenyefenyő (*Abies alba*) mellett, 1997. aug. 25., hat. BABOS, FS.

Kuehneromyces mutabilis (Scop.: Fr.) Smith & Singer

Ízletes tőkegomba

Halastó, *Alnus incana* törzsén, 1999. jún. 5., FS.

Málnás-3, vegyes esrőben, 1998. máj. 19., FS.

Tanórok, *Alnetum glutinosae-incanae*, patakparton, korhad fán, 1997. júl. 17., hat. BABOS, FS.

Lepista flaccida (Sow.: Fr.) Pat. (= *L. inversa*)

Rozsdasárga tölcsérgomba

Málnás-2, jegenyefenyves-lucosban, *Abies* és *Picea* alatt, 1997. szept. 29.

Tanórok, égeresben, (*Alnus glutinosa*, *Sambucus nigra*), 1999. szept. 21., FS.

Lepista panaeola (Fr.) Karsten

Márványos tölcsérperezske

Szőlőhegy, gyeppen, 1998. okt. 11., FS.

Leucocortinarius bulbiger (Alb. Schw.: Fr.) Sing.

Csalóka álpókhalógomba

Málnás-3, vegyes erdőben (*Quercus petraea*, *Fagus silvatica*, *Populus tremula*, *Abies abies*), 1996. szept. 25.

Leucopaxillus gentianeus (Leys.: Fr.) Singer

Keserű álpereszke

VAS erdeje, erdeifenyvesben, *Pinus* alatt, 1999. szept. 23., hat. BABOS M.

Macrolepiota excoriata (Schaeff.: Fr.) Wasser

Csipkés őzlábgomba

Szentkatolna, Feketeügy-folyó menti legelőn, gyűjt. FÁBIÁN Olga szentkatolnai lakos 1996. szeptember, hat. BABOS

Macrolepiota mastoidea (Fr.: Fr.) Singer

Karcsú őzlábgomba

Tanórok, égeres szélén, mezei juhar (*Acer campestre*) közelében, 1998. szept. 26., hat. BABOS, FS.

Macrolepiota puellaris (Fr.) Mos.

Nagyvár oldala, erdőszélen, lucfenyő mellett, 1999. szept. 18., gyűjt. id. SÁNTHA, hat. BABOS, FS.

Marasmius wynneae Berk. & Br.

Erdei szegfűgomba

Nagyvár oldala, erdőszélen (*Fagus silvatica*, *Picea excelsa*), gyűjt. id. SÁNTHA, 1999. szept. 18., FS.

Megacollybia platyphylla (Pers.: Fr.) Kotl. Pouz.

Széleslemezű fülőke

Hintófa, nedves-mohás helyen, 1997. augusztus 19.

Mycena abramsii Murr.

Tanórok, *Alnetum glutinosae-incanae*, korhad égerfa darabon, nyirkos helyen, 1998. június 29., FS.

Mycena aurantiomarginata (Fr.: Fr.) Quélet

Narancsosélű kígyógomba

Kormos, irtáscterjés, boróka alatt, 1998. júl. 2., FS.

Mycena filopes (Bull.: Fr.) Kummer

Szívóstonkú kígyógomba

Kormos, mohában, 1997. szept. 19., hat. BABOS M, FS.

Mycena galopus (Pers.: Fr.) Kumm.

Fehértejű kígyógomba

Hintófa, mohás, nedves helyen, 1998. máj. 21., FS.

Mycena haematopus (Pers.: Fr.) Kummer

Vérző kígyógomba

Asztag–PAP Pista, *Fagetum silvaticae*, bükkfacsonkon, 1998. okt. 13.

Mycena leucogala (Cke) Sacc. (= *M. galopus* var. *nigra*)

Hintófa, jegenyefenyves-lucosban (*Abieti-Piceetum*), erdőszélen, mohás helyen, korhad ágacsák között, 1998. szept. 8., FS.

Mycena renati Quélet

Cserés, kocsánytalan tölgyesben (*Quercetum petraeae*) tölgyfadarabon, 1998. máj. 23.

Tanórok, égeresben, korhad fán, 1998. nov. 2.

Mycena rorida (Fr.: Fr.) Quélet

Ragadóstönkű kígyógomba

Hintófa, *Abieti-Piceetum*, fenyőtobozon, 1998. máj. 21.

Halastó, korhadó hamvas éger tönkön, 1999. jún. 9., FS.

Mycena stylobates (Pers.: Fr.) Kummer

Papucsos kígyógomba

Kormos, ültetett lucfenyős (*Piceetum* cult.), luc-tűavaron, 1998. júl. 2.

Mycena viscosa Maire

Ragadós kígyógomba

Lapos él, korhadó, mohás fenyőtönkön, mohán, 1996. szept. 30.

PAP Pista, korhadó fenyőtönkön, 1997. szept. 24., FS.

Omphalina sphagnicola (Berk.) Mos.

Kutak, kiszáradó tűzeges lápréten, 1999. szept. 28., FS.

Pholiota highlandensis (Peck.) Smith (= *Ph. carbonaria*)

Szenes lánggomba

Kutak, kiszáradó tűzeges lápréten, elszenesedett fa mellett, 1998. okt. 7., FS.

Pholiota lenta (Pers.: Fr.) Singer

Fakó tőkegomba

VAS erdeje, erdeifenyvesben, *Pinus* és *Fagus* mellett, 1999. szept. 23., hat. BABOS, FS.

****Pholiota salicicola** (Fr.) Arn.

Tanórok, égerligetben, idős fűzfa (*Salix* sp.) törzsén (1,5 m magasan), 1999. jún. 4., hat. ALBERT, FS.

****Pluteus leoninus** (Sch.: Fr.) Kummer

Sárga csengettyűgomba

Cserés, kocsánytalan tölgyesben (*Quercetum petraeae*), korhadó faágon, 1998. júl. 29., FS.

Psathyrella candolleana (Fr.: Fr.) Maire

Fehér porhanyógomba

Tanórok, égeresben, dús aljnövényzet között, nedves, árnyékos helyen, talajon, ágdarabokon, vakondtúrásokon, 1997. júl. 17., 1998. júl. 24., FS.

Psathyrella lacrymabunda (Bull.: Fr.) Moser

Könnyező szállásgomba

Szőlőhegy, vizenyős helyen, gyeppen, 1998. okt. 11., FS.

Psilocybe semilanceata (Fr.: Fr.) Kummer

Hegyes trágyagomba

Kormos, legelőn, fű között, 1997. szept. 24.

Psilocybe squamosa (Pers.: Fr.) Orton (= *Stropharia*)

Pikkelyes harmatgomba

Halastó, hamvas égerfák (*Alnus incana*) között, 1999. szept. 18., gyűjt. id. SÁNTHA, FS.

Rickenella swartzii (Fr.: Fr.) Kuyper (= *R. setipes*)

Kékestönkű moha-kígyógomba

Halastó, hamvas éger alatt, mohában, 1999. szept. 18., FS.

Strobilurus tenacellus (Pers.: Fr.) Singer

Tobozfűlőke

VAS erdeje, *Pinetum silvestris* cult., 1998. máj. 17.

***Stropharia albonitens** (Fr.) P. Karst.

Kormos, fű között, 1998. szept. 26., FS.

***Stropharia coronilla** (Bull.: Fr.) Quélet

Sárga harmatgomba

Kab, a „Szondalevegőző” környékén, fű között, 1998. okt. 7., FS.

Stropharia semiglobata (Batsch.: Fr.) Quélet

Félgömbalakú harmatgomba

Rét, legelőn, 1998. máj. 19., FS.

Tricholoma saponaceum (Fr.: Fr.) Kummer

Szappanszagú pereszke

Hintófa, fenyvesben, 1997. okt. 4., hat. BABOS M., FS.

Kollát, *Abies alba* alatt, 1997. aug. 25.

***Tricholoma ustale** (Fr.: Fr.) Kummer

Szenesedő pereszke

Málnás-3, elegyes erdőben, *Fagus* és *Betula* mellett, 1997. szept. 29., hat. BABOS M.

Tricholoma vaccinum (Pers.: Fr.) Kummer

Szakállas pereszke

MOLNÁR Vilma kertje, *Picea* és *Juniperus* mellett, 1998. okt. 9., FS.

RUSSULALES

Russula ochroleuca (Hall.)Pers.

Fakósárga galambgomba

Kollát, *Carpinus* mellett, 1997. aug. 25., FS.

Lactarius camphoratus (Bull.: Fr.) Fr.

Kámforszagú tejelőgomba

Hintófa, fenyves szélén, korhadó, mohás fenyőtönkön tömegesen, 1997. júl. 15., FS.

Lactarius chrysorrheus Fr.

Sárgatejű keserűgomba

Cserés, kocsánytalan tölgyesben (*Quercetum petraeae*), 1997. aug. 22., 1999. szept. 24.

***Lactarius cyathuliformis** Bon

Tanórok, égeresben, *Alnus glutinosa* alatt, 1998. nov. 2., FS.

Lactarius lilacinus (Lasch.: Fr.) Fr.

Lila tejelőgomba

Halastó, *Alnus incana* mellett, 1999. szept. 18., FS.

Lactarius obscuratus (Lasch.: Fr.) Fr.

Égerfa-tejelőgomba

Halastó, hamvas égerfa (*Alnus incana*) mellett, 1998. nov. 6.

***Lactarius pterosporus** Romagnesi

Rózsás húsú tejelőgomba

Hintófa, *Abies*, *Picea* és *Fagus* mellett, 1997. aug. 19., FS.

Lactarius pyrogalus (Bull.: Fr.) Fr.

Mogyoró keserűgomba

Tanórok, patakmenti égerligetben, mogyoró (*Coryllus avellana*) körül, 1999. szept. 21., FS.

GASTEROMYCETES

Lycoperdon molle Pers.: Pers.

Tejaskávébarna pöfeteg

VAS erdeje, *Pinetum silvetris* cult., talajon, 1999. szept. 23.

Köszönetnyilvánítás

Köszönöm BABOS Margit, ALBERT László, ZAGYVA Tibor és BOHUS Gábor mikológusoknak az egyes fajok meghatározását, határozásaim ellenőrzését. Azonosító munkámhoz szakirodalmat RIMÓCZI Imre mikológus (Budapest) és a fenti mikológusok kölcsönöztek.

A vizsgált területek növényzetének jellemzésében nyújtott segítségét HÖHN Mária és KATÓ Zoltán botanikusoknak köszönöm.

A természetföldrajzi jellemzésben KOZMA Imre földrajztanár (Gelence), MAKAI László meteorológus (Kézdivásárhely) és KERTÉSZ Antal erdész (Gelence) voltak segítségemre. A térképet TÓTH Tünde és FARAGÓ Imre (ELTE Térképtudományi Intézet, Budapest) szerkesztették.

Kutatómunkámat a Magyar Tudományos Akadémia támogatta, a BOLYAI János Kutatói Ösztöndíjjal.

Irodalom

1. BASSO, M. T. (1999): *Lactarius Pers. Fungi Europaei. Mykoflora*, Alassio
2. BOERTMANN, D. (1996): *The genus Hygrocybe. Fungi of Northern Europe*. Vol. 1, Greve
3. BREITENBACH, J.; KRNZLIN, F. (1981, 1986, 1991, 1995): *Pilze der Schweiz*. Band 1–4., Mykologia, Luzern
4. CANDUSSO, M. (1997): *Hygrophorus. Fungi Europaei*. Libreria BASSO, Alassio
5. CETTO, B. (1970–1993): *Der große Pilzführer*. Band 1–6. BLV Verlagsgesellschaft. München–Bern–Wien
6. CORTECUISSÉ, R.; DUHEM, B. (1995): *Mushrooms and Toadstools of Britain and Europe*. HarperCollins
7. KOZMA, I. (1997): *Gelence község tájféldrajzi tanulmánya*. Szakdolgozat, BABEŞ–BOLYAI T. E., Földrajz Kar, Kolozsvár
8. KONECSNY, K. (1997): *Az Erdélyi-medence csapadékviszonyai. Múzeumi Füzetek*. Az Erdélyi Múzeum Egyesület Kiadása, Kolozsvár, pp. 113–130.

9. KÓNYA, Á. (1972): *Kovászna megye éghajlati jellemzése*. *Aluta*, IV., Sepsiszentgyörgyi Múzeum, pp. 127–136.
10. KÜHNER, R. (1979): *Contribution à la connaissance du genre Hygrocybe (Fries) Kummer. Quelques récoltes de la zone silvatique*. *Sydowia (Beih.)* 8: 233–250.
11. MOSER, M. (1978): *Die Röhrlinge und Blätterpilze (Agaricales)*. In: GAMS H., *Kleine Kryptogamenflora*. Band II. b/2, Jena.
12. NOORDELOOS, M. E. (1992): *Entoloma s.l. Fungi Europaei*. Libreria editrice Giovanna Biella, Saronno
13. PÁZMÁNY, D. (1986): *Ein methodologischer Vorschlag zur Kartierung der in Rumänien vorkommenden Makromyzeten. Chorologie der Macrolepiota procera-Art. Notulae Botanicae Horti Agrobotanici*, XVI., pp. 119–133, Cluj
14. PÁZMÁNY, D. (1998): *Gombahatározó*. Bon Ami Könyvkiadó, Sepsiszentgyörgy
15. RÁCZ, G.; FÜZI, J. (1973): *Kovászna megye gyógynövényei*. Sepsiszentgyörgy
16. PHILIPS, R. (1981): *Mushrooms and other fungi of Great Britain and Europe*. Pan Books, London
17. PRISZTER, Sz. (1988): *A nagygombák magyar és latin névjegyzéke. Mikológiai Közlemények*, 1–2., Budapest
18. RIMÓCZI, I.-VETTER, J. és mtsai. (1990): *Gombahatározó I–II*. Kiadja az Országos Erdészeti Egyesület Mikológiai Társasága, Budapest
19. RIMÓCZI, I. (1993, 1995): *Gombaválogató* 2, 3. Szépiá Könyvkiadó, Tudomány Kiadó, Budapest
20. SÁNTHA, T. id. (1983): *A földrajzi nevek és népi növénynevek felhasználása az anyanyelvi nevelésben*. I. fokozati módszertani-tudományos dolgozat. BABEŞ–BOLYAI T. E., Filológia Kar, Kolozsvár
21. SÁNTHA, T. id. (1997): *Gelence helynevei. Magyar Névtani Dolgozatok*. 146., ELTE Magyar Nyelvészeti Tanszékcsoport, Budapest
22. SÁNTHA, T. (1996): *Nagygombák Gelence környékéről. Múzeumi Füzetek*, Erdélyi Múzeum Egyesület, pp. 87–103., Kolozsvár
23. SÁNTHA, T. (1998): *Újabb nagygombák Gelence környékéről. Acta – 1997/I.*, Cski Székely Múzeum és a Székely Nemzeti Múzeum Évkönyve, pp. 59–64., Sepsiszentgyörgy
24. SÁNTHA, T. (2000): *A Székelyföld nagygomba-világának kutatása. Acta - 1999/I.*, pp. 29–48., Sepsiszentgyörgy
25. SÁNTHA, T.; HÖHN, M. (1999): *Preliminary studies on macrofungi flora in alder forests of Háromszék. A Kertészeti és Élelmiszeripari Egyetem Közleményei*, Vol. LIX., pp. 199–203., Budapest
26. SOÓ, R. (1940): *A Székelyföld flórájának előmunkálatai*. Editio Instituti Syst.-Geobotanici Museique Botanici Universitatis Kolozsvár
27. WASSER, S. P. (1993): *Tribes Cystodermatae Sing. and Leucocoprinaceae Sing. of the CIS and Baltic States*. *IHW-Verlag, Libri Botanici*, Vol. 9., pp. 17–18., Kiev

(A családnévek majuszkulás kiemelését kötettsz-
erkesztési szempontok indokolják. Az eljárást
természetesen nem terjesztettük ki a taxonok ele-
meire. Szerk. megj.)

**Macromicete din
împrejurimile com. Ghelintă
(Gelence), jud. Covasna**
(Rezumat)

Din jurul comunei Ghelintă prezentăm
112 taxoni noi de macromicete. Împreună cu cei
256 taxoni publicați anterior (SÁNTHA 1996,
1998, 2000) numărul macromicetelor cunoscute
de pe teritoriul cercetat se ridică la 368. Majori-
tatea speciilor au fost culese în ariniș (*Alnetum
glutinosae-incanae*), în tufăriș (ienupăriș) dez-
voltat în locul unui molidiș defrișat și în brădeto-
molidete (*Abieti-Piceetum*). Paisprezece specii și
o formă sunt publicate prima dată din Transilva-
nia (**). Cinci specii sînt date noi și pentru Bazi-
nul Carpatic (**): *Entoloma exile*, *E. infula*, *E.
sericatum*, *E. subradiatum* și *Hygrocybe sub-
papillata*.

**Macrofungi from the Region
of Gelence (Ghelintă, Covasna
County, Romania)**
(Abstract)

In Gelence 256 taxons of macrofungi
have been published previously (SÁNTHA 1996,
1998, 2000). Here are presented 112 new taxons
from this region. Fifteen taxons is new data in
Transylvania (**). Five species is first records
also in the Carpathian Basin (**): *Entoloma
exile*, *E. infula*, *E. sericatum*, *E. subradiatum* and
Hygrocybe subpapillata.

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Év	Tél	Tavaszi	Nyár	Ősz
Gelence	22,7	23,5	22,5	53,6	87,0	107,0	93,2	77,3	55,9	34,1	23,9	23,3	624	69,5	163,1	277,5	113,9
Lakóca	41,8	44,0	36,4	59,1	113,8	139,3	130,7	103,7	72,6	39,9	42,3	40,2	864	126,0	209,3	373,5	154,8
Kézdi- vásárhely	21,5	20,6	18,8	42,2	67,6	81,9	79,4	67,3	42,9	26,8	26,8	18,4	510	60,5	128,8	228,6	92,3

1. táblázat Sokévi, havi átlag csapadékmennyiség értékek a gelencei csapadékmérőnél 1968–1993 között (mm) és közeli meteorológiai állomásoknál (1950–1989) KONECSNY (1997) közlése szerint

A minta jele	Égeres (Tanórok)	Irtás-cserjés (Kormos)	Fenyves (Hintófa)	Tölgyes (Cserés)	Erdeifenyves (VAS erdeje)
ph	5,0	4,9	4,2	3,9	4,1
Humusz (%)	1,16	1,20	1,04	1,66	2,54
NO ₃ -N (mg/kg)	0,76	0,57	0,79	0,54	0,54
P ₂ O ₅ (mg/kg)	11,2	7,33	49,0	9,17	8,44
K ₂ O (mg/kg)	137	108	195	104	125
NH ₄ ⁺ (mg/kg)	7,25	17,0	10,0	9,00	8,00
Mg (mg/kg)	20,1	43,3	29,7	45,7	37,8
Mn (mg/kg)	102	95,5	65,7	35,9	90,5
Zn (mg/kg)	3,43	1,38	2,16	2,05	3,65
Cu (mg/kg)	0,93	0,60	0,61	1,83	0,83

2. táblázat Talajvizsgálati eredmények.

